

PALLADA PREPARATINING ALLERGIK KON'YUNKTIVIT, ADENOVIRUSLI KERATOKONJUNKTIVIT VA KERATOKONUSNI DAVOLASHDA ISHLATILISHI

Xuddieva Nargiza Yuldashevna

Buxoro davlat tibbiyot instituti

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada pallada preparati qo'llanilishining o'ziga xosligi, uning allergik kon'yunktivit, shuningdek adenovirusli keratokonjunktivit va keratokonusni davolashda qo'llanilish istiqbollari o'rganib chiqiladi.

Kalit so'zlar: *Pallada, keratokonus, keratokonjunktivit, oftalmolog, preparat.*

АННОТАЦИЯ

В данной статье рассматриваются особенности применения препарата, его перспективы в лечении аллергических конъюнктивитов, а также аденовирусных кератоконъюнктивитов и кератоконуса.

Ключевые слова: *Паллада, кератоконус, кератоконъюнктивит, офтальмолог, препарат.*

ABSTRACT

This article examines the specifics of the drug, its prospects for the treatment of allergic conjunctivitis, as well as adenovirus keratoconjunctivitis and keratoconus.

Keywords: *Pallada, keratoconus, keratoconjunctivitis, ophthalmologist, drug.*

KIRISH

Oftalmologik amaliyotda anti-allergik ta'sirga ega bo'lgan turli xil vositalar qo'llaniladi. Anti-allergik dorilarning ikkita asosiy guruhi mavjud: semiz hujayra membranasini stabilizatorlar va antigistaminlar. Bundan tashqari, steroid bo'lmagan va steroid yallig'lanishga qarshi dorilar anti-allergik xususiyatlarga ega.

Eng samarali anti-allergik preparatlar semiz hujayralari stabilizatorlari guruhidan dorilardir. Ushbu guruhning dorilari kon'yunktiva semiz hujayralarining degranulyatsiyasini to'xtatadi, gistamin va boshqa vositachilarning antigen tomonidan qo'zg'atilishini oldini oladi, bu esa allergik reaksiyaning rivojlanishini boshidanoq blokirovka qilishga imkon beradi.

Allergik reaksiyalar mexanizmi

O'tkir allergik yoki anafilaktik reaksiya, asosan, semiz hujayralari (SX) va bazofillar yuzasida o'rnatilgan E immunoglobulinlari tufayli amalga oshiriladi, ular allergenlar bilan aloqa qilganda vazoaktiv aminlarning, shuningdek turli xil gemotaktik omillarning chiqishiga olib keladi. Semiz hujayralarining funksiyasi,

birinchi navbatda, vositachilar - gistamin va geparin - atrof-muhitga sekretsiyasi bilan bog'liq. Sekretsianing morfologik ko'rinishi SXning degranulyatsiyasi va granulolizidir.

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Bo'shatilgan vositachilar kon'yunktivaning yallig'lanish reaksiyasini keltirib chiqaradigan bir qator farmakologik ta'sirlarni beradi. Allergik antigen-antitela reaksiyalarida va kechiktirilgan turdagi yuqori sezuvchanlikda semiz hujayralarining roli haqida dalillar mavjud. Semiz hujayralari barcha ko'z to'qimalarida mavjud, buzilmagan shox parada, linzalar, ko'rish nervi va to'r pardadan tashqari. Ularning soni allergik kon'yunktiva va ko'z qovoqlarida, keratit, uveit, yallig'lanish va orbita va ko'zning ba'zi o'smalari bilan ortadi.

Shubhasiz, SXga barqarorlashtiruvchi ta'sir ko'rsatadigan va gistamin va boshqa yallig'lanish vositachilarining chiqarilishiga to'sqinlik qiladigan dorilar allergik ko'z kasalliklarini davolashda eng qimmatli hisoblanadi, allergik reaksiyaning rivojlanishiga to'sqinlik qiladi.

Ushbu dorilarga pallada (olopatadin) kiradi.

Bizning ishimizda biz keratokonus, allergik kon'yunktivit va murakkab adenovirusli keratokon'yunktivitini davolashda palladani qo'llashning klinik natijalarini taqdim qilmoqchimiz.

Allergik kon'yunktivit

Pallada ko'z tomchilari allergik kon'yunktivit bilan og'rigan 22 bemorda ishlatildi. Klinik ko'rinishda kon'yunktivaning shishishi va giperemiyasi ustunlik qildi, palpebral yoriqning torayishi, ko'rish keskinligining yomonlashishi, ko'zda begona jismni his qilish, shuningdek, chidab bo'lmas qichishish va achishish. Barcha holatlarda bemorlarda bakterial va virusli infektsiya belgilari yo'q edi, bu kon'yunktivadan olingan surtma va qirqishlarni bakteriologik va virusologik tekshirish natijalari bilan tasdiqlangan. Barcha bemorlarga kuniga 2 marta 1-2 tomchi pallada instilatsiyasi buyurildi. Palladani qo'llashning dastlabki 3 kunida barcha bemorlar preparatning ijobiy ta'sirini qayd etdilar, bu tiqilib qolish, qichishish va lakrimatsiya hissi kamayishi bilan namoyon bo'ldi. Bundan tashqari, ko'z qovoqlari va kon'yunktivaning shishishi va giperemiyasi asta-sekin kamaydi. Bemorlarning ko'pchiligida (18 kishi) 8 kunlik palladani qo'llashdan keyin sezilarli yaxshilanish kuzatildi. 4 bemor tomonidan palladani qo'llashdan 8 kun o'tgach, qisman yaxshilanish, ko'zlarning holatida sezilarli ijobiy dinamikani qayd etdi. Kasallik belgilarining to'liq regressiyasi 10-15 kun ichida sodir bo'ldi. Shunday qilib, pallada

allergik kon'yunktivitni davolashda yuqori samarali vosita sifatida o'zini namoyon qildi.

Asoratli adenovirusli keratokonjunktivit

Adenovirus infeksiyasi, oftalmik herpes bilan birga, ko'zning virusli patologiyasining eng keng tarqalgan turi hisoblanadi. Adenovirusli keratokonjunktivit (AVKK) juda yuqumli bo'lib, ko'pincha epidemiya shaklida bo'ladi. So'nggi yillarda klinik amaliyotda surunkali, qaytalanuvchi kurs bilan tavsiflangan AVKKning murakkab shakllari paydo bo'la boshladi. Ularning paydo bo'lishi patogenning shtamm xususiyatlari (5, 6, 8, 9, 19, 37 serotiplari), uning herpes virusi bilan bog'liqligi, populyatsiyada umumiy immunitetning pasayishi va oqibatlari bilan bog'liq, irratsional ravishda qo'llaniladigan terapiya. Bizning ma'lumotlarimizga ko'ra, AVKK ning 35% toksik-allergik reaksiyaning rivojlanishi bilan murakkablashadi. Toksik-allergik reaksiyalar florenal, tebrofen, bonafton kabi gemoterapevtik antiviral vositalardan uzoq muddatli foydalanish natijasida yuzaga keladi. Bundan tashqari, ko'pincha adenovirus infeksiyasi bo'lgan bemorlarda ko'zning herpes infeksiyasi noto'g'ri tashxis qilinadi va antigerpetik terapiya buyuriladi - IDU tomchilari (5-yod-2-deoksiuridin), asiklovir malhami, bu ham allergik reaksiyaning rivojlanishiga olib keladi. Biz toksik-allergik reaksiya bilan murakkablashgan AVKK bilan og'rigan 25 bemorni kuzatdik. Klinik jihatdan toksik-allergik reaksiyalar kon'yunktivaning barcha qismlarining og'ir giperemiyasi, infiltratsiya, shox parda epitelisining shishishi, dermatoblefarit va yuz terisining dermatit belgilarining rivojlanishi, chidab bo'lmas qichishish bilan birga namoyon bo'ladi. Interferonogen poludanning instilatsiyasi va periokulyar in'ektsiyalaridan iborat antiviral terapiya pallada tomchilarini yuborish bilan to'ldirildi (kuniga 2 marta). Preparatni qo'llashdan 5 kun o'tgach, sezilarli yaxshilanish 25 bemordan 23 tasida qayd etilgan. Qayta tiklash 10 ± 2 kun ichida sodir bo'ldi. Qayta tiklash mezonlariga allergik jarayon belgilarining yo'qolishi - kon'yunktiva bo'shlig'idan oqindi, ko'z qovoqlari va kon'yunktivaning shishishi va giperemiyasi, dermatoblefarit va dermatitning regressiyasi, shuningdek adenovirusli yallig'lanish - shox parda infiltratining rezorbsiyasi kuchayishi, ko'rishning pasayishi, kasallikka. Shunday qilib, toksik-allergik reaksiya bilan asoratlangan AVKK uchun davolash rejimiga pallada qo'shilishi allergik jarayonning belgilarini tezda bartaraf etishga yordam berdi.

Keratokonus

Aksariyat mualliflar keratokonusli bemorlarda allergik kon'yunktivit va blefarit, dermatit, astma va boshqalar shaklida namoyon bo'ladigan immunitet holatining buzilishini qayd etadilar.

Tibbiyot fanlari nomzodi, dosent G.R.Odilova bilan birgalikdagi ma'lumotlarimizga ko'ra, immun yallig'lanish keratokonus patogenezida muhim omil hisoblanadi. Turli darajadagi keratokonusli bemorlarda kon'yunktival biopsiya namunalari morfologik o'rganish immun yallig'lanishning barcha bosqichlarida ishtirok etadigan xarakterli hujayra elementi bo'lgan hujayra tarkibida SX ustunligi bilan subepitelial va stromal kon'yunktivaning aniq infiltratsiyasini aniqladi. Immun yallig'lanishi shox parda stromasining lizisi va kon'yunktivada immun komplekslarining fiksatsiyasi natijasida yuzaga keladi. Infiltratdagi hujayra o'zaro ta'siri va mikrotomirlarning holati infiltratdagi SX miqdoriga va ularning degranulyatsiya darajasiga bog'liq. SX miqdorining oshishi va ularning degranulyatsiyasi gistaminning ajralib chiqishiga olib keladi, bu birinchi navbatda doimiy vazospazmga, keyin esa ishemiya, shish va gipoksiyaga olib keladi. Bu nafaqat kon'yunktivaning, balki shox pardaning ham metabolik buzilishiga olib keladi. Bunday sharoitlarda SX membranasini barqarorlashtiradigan va gistaminning chiqishini inhibe qiluvchi palladadan foydalanish tavsiya etiladi.

Keratokonuss uchun penetratsion keratoplastika (PKP) qilingan 8 bemorda operatsiyadan keyingi erta davrda pallada ishlatilgan.

Bemorlar kuchli fotofobiya, lakrimatsiya, kon'yunktiva va ko'z qovoqlarining yorqin giperemiyasidan shikoyat qildilar, bu alomatlar kuchli qichishish va achishish bilan birga edi.

Bunday hollarda an'anaviy kortikosteroid terapiyasi kuniga 4-6 marta pallada instilatsiyasini kiritish bilan to'ldirildi.

Preparatni qo'llashdan bir hafta o'tgach, 6 bemorda sezilarli yaxshilanish qayd etildi. Qolgan 2 bemor 10 kunlik palladadan keyin sezilarli yaxshilanishni qayd etdi.

Ijobiy dinamika o'tkir fotofobiya va lakrimatsiya, qichishish, yonish, ko'zning doimiy tiqilib qolish hissi, ko'z qovoqlari va kon'yunktiva giperemiyasining yo'qolishida namoyon bo'ldi. Natijada transplantatsiya holati yaxshilandi va ko'rish keskinligi oshdi.

PKP bilan og'rigan keratokonusli bemorlarda operatsiyadan keyingi davrni davolashda palladaning shubhasiz samaradorligini qayd etib, shuni ta'kidlash kerakki, preparat keratokonusning dastlabki bosqichlarida, jarrohlik aralashuvni talab qilmaydigan bemorlarga tavsiya etilishi mumkin.

XULOSA

Xulosa qilib shuni ta'kidlash kerakki, o'tkazilgan tadqiqotlar allergik kon'yunktivitni davolashda monoterapiya sifatida palladaning yuqori samaradorligini

ko'rsatadi. Bundan tashqari, toksik-allergik reaksiyaning rivojlanishi bilan murakkablashgan AVKK ni davolashda simptomatik terapiya sifatida pallada qo'shilishi bemorlarni davolash vaqtini sezilarli darajada qisqartirishi va ularning holatini tezda engillashtirishi mumkin. Keratokonus uchun PKK bilan og'riqan bemorlarda operatsiyadan keyingi dastlabki davrda palladani patogenetik vosita sifatida qo'llash kon'yunktivaning tez normallashtirishiga, ko'zning qizarishi va tirnash xususiyati va shish paydo bo'lishini kamaytirishga imkon beradi, bu esa ko'zning o'sishi uchun qulayroq sharoit yaratadi. kornea grefti va buning natijasida ko'rish keskinligining oshishiga olib keladi. Bundan tashqari, allergik jarayonning belgilari paydo bo'lganda, keratokonusning dastlabki bosqichlari bo'lgan bemorlarga pallada tavsiya etiladi.

REFERENCES

1. Kasparova E.A., "Adenovirusli keratokonjunktivitning asoratli shakllarining klinik xususiyatlari va immunoterapiyasi", diss tezis... cand.med. Fanlar. M., 1998 yil.
2. M. M. Krasnov, G. G. Ziangiroya, A. A. Kasparov, Z. Nosir va O. V. Antonova, Vestn. oftalmol. 1993 yil; 109(1): 11-12.
3. Одилова Г.Р., Худдиева Н.Ю. Optical Coherence Tomography // Central Asian journal of medical and natural sciences: 02 Issue: 05 | Sep-Oct 2021 ISSN: 2660-4159
4. Худдиева Н.Ю. Shishasimon tana destruksiyasini konservativ davolashda seavit preparatining samaradorligi. Academic research in educational sciences ISSN 2181-1385 Volume 2, Issue 10 October 2021
5. Худдиева Н.Ю., Хасанов М.Х. Применение препарата препарата "Офтальрон в лечении синдрома сухого глаза у больных сахарным диабетом. Тиббиётда янги кун журнал 2 (34/3) 2021